

Екстремни инжењеринг у најтежим радним условима

Успешна сарадња „Колубара-Метала“ и Машинског факултета у Београду. Багер у експлоатацији крајем пролећа

Само две седмице након хаварије „глодара 3“ на површинском копу Поље „Д“, радници „Колубара-Метала“ завршили су прву фазу радова на санацији багера.

Почетна фаза радова обухватила је послове померања и враћања положаја тежишта машине у сигурносно језгро пресека обртне платформе, извађено је 62 тоне баласта из противтега и 14 тона из контролног тега. Портални кран је, такође, враћен у нормалан положај.

Након завршетка ових послова, екипа радника „Ремонта“ приступила је другој фази санације багера „Srs 1200“, популарне „тројке“, тачније, извршен је транспорт и кружно кретање багера. Упоредо са овим пословима рађен је пројекат за комплетну репарацију преостале опреме, што се показало као веома тежак посао услед недостатка пратеће документације. Пројектантски тим је имао великих проблема јер нису постојали никакви поуздани подаци о овој рударској машини.

Багер „Srs 1200“ један је од шест багера овог типа који су у процесу експлоатације на површинским коповима „Колубаре“, али то је једини „глодар“ који никада није „ваган“ што представља велики проблем јер се, у првом тренутку, није знало где се налази стварна пројекција тежишта машине, па се приступило насумичном раслојавању тежишта према оси од минус 200 до минус 750 милиметара.

Још један у низу великих проблема био је и недостатак прецизних података о масама радног точка и његове стреле који су остали заробљени у обрушеној земљи.

На основу детаљних анализа обављених на терену донета је одлука да се постојећи алати и делови допреме у радионице „Колубара-Метала“ на дораду и санацију, али и да се, према резултатима прорачуна на терену, уради нова конструкција тамо где је потребно.

У изради овог пројекта главну реч је имала ревизорска група Машинског факултета у Београду са Катедре за механизацију и челичне конструкције која је

Стручни тим „Метала“ на радилишту „глодара 3“

свакодневно била укључена у проверу података, алата и заварених спојева.

„Колубара-Метал“ је оваквим радом успела да у рекордном року, од 2. до 8. децембра, уради комплетан алат и припреми нове тегове, након чега је извршена монтажа и постављање тегова чиме је багер додатно осигуран. На тај начин машина је већ 14. децембра из хаваријског положаја сигурно и безбедно транспортована на ремонтни плац.

Највећи терет посла у почетним, уједно и најтежим, фазама рада поднели су **Владан Чоловић**, главни статичар, **Драгиша Стевановић** и **Бранко Кашај** из Пројектног бироа „Колубара-Метала“ и **Владимир Симић**, извршни директор ПЦ „Електромашински ремонт на терену“, **Зоран Марковић** и **Слободан Живковић**, шефови на радилишту „глодара 3“. Испред Службе контроле „Метала“ за надзор радова био је задужен **Жељко Саватијевић**. Супервизори целокупног пројекта били су проф. др **Зоран Петковић** и проф. др **Срђан Бошњак**, испред Машинског факултета.

Главни руководиоца целокупног пројекта је др **Милорад Пантелић**, заменик директора „Колубара-Метала“:

– Посао је, морам истаћи, урађен у кратком року и веома квалитетно, посебно ако се има у виду са колико смо мало података располагали. То је био огроман изазов коме, сигуран сам, ниједна друга фирма из ширег окружења не би одговорила на адекватан начин. Без лажне скромности, овако тежак посао који је захтевао ванредне напоре и апсолутно

залагање водећих снага наше фирме може се сврстати у послове екстремног инжењеринга коме теже многе компаније, али које, за сада, не могу адекватно да одговоре на постављене циљеве. Наш успех, успех „Колубара-Метала“ још је већи у томе што је постулат екстремног инжењеринга показан у пракси у тренутку када је највише било потребно. Желео бих да се захвалим на сарадњи свима који су учествовали у пројекту, **Влади Јанковићу**, **Томи Терзићу**, **Мији Радишићу** и **Саши Петровићу** са Поља „Д“, као и **Драгану Јовановићу**, помоћнику директора РБ „Колубара“ за ремонте – истиче Пантелић.

У овом тренутку „Електропривреда Србије“, РБ „Колубара“ и „Колубара-Метал“ раде на набавци документације за багер „Srs 1200“, што ће у великој мери олакшати даљу санацију и ревитализацију „глодара 3“, чије враћање у процес производње се очекује у периоду од четири до шест месеци, у зависности од различитих фактора, између осталог и временских.

Ванредне ситуације, колико год нежељене, најбољи су показатељ спремности компаније да се упусти у екстремно тешке ситуације из којих се, најпре, излази уз помоћ тимског рада, стручности и врхунског професионализма у приступању проблему. „Колубара-Метал“ још једном је показала да је, упркос бројним проблемима са којима се предузеће сусреће последњих година, и даље главна карика у ланцу ремонта на коповима Рударског басена „Колубара“.

М. Микић